

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 636/2023
22.06.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Невенке Важић, Гордане Којић и Бате Цветковића, чланова већа, са саветником Врховног суда Немањом Симићевићем, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 2. у вези члана 289. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА–адвоката Саше Кнежевића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Лесковцу К.бр.36/22 од 25.01.2023. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.241/23 од 10.04.2023.године, у седници већа одржаној дана 22.06.2023. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА–адвоката Саше Кнежевића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Лесковцу К.бр.36/22 од 25.01.2023.године и Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.241/23 од 10.04.2023.године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Лесковцу К.бр.36/22 од 25.01.2023.године, окривљени АА је оглашен кривим да је извршио кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 2. у вези члана 289. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од једне године.

Истом пресудом, окривљеном је изречена мера безбедности забране управљања моторним возилом „Б“ категорије, у трајању од три године, рачунајући од дана правноснажности пресуде, с тим да се време проведено у затвору неће урачунати у време трајања мере. Окривљени је обавезан да суду на име трошкова кривичног поступка плати износ од 84.000,00 динара и на име паушала износ од 10.000,00 динара, као и да Основном јавном тужилаштву у Лесковцу, на име трошкова кривичног поступка, плати износ од 68.501,99 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.241/23 од 10.04.2023.године, одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Лесковцу и браниоца

окривљеног АА, те је потврђена пресуда Вишег суда у Лесковцу К.бр.36/22 од 25.01.2023.године.

Против наведених правоснажних пресуда, захтев за заштиту законитости је поднео бранилац окривљеног АА—адвокат Саша Кнежевић, због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 9) и 439. тачка 1) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, тако што ће укинути наведене пресуде и списе предмета вратити првостепеном суду на поновно одлучивање са наредбом да се нови поступак одржи пред потпуно измењеним већем или да преиначи другостепену пресуду, тако што ће окривљеног АА ослободити од кривице.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљене, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП) размотрио списе предмета, са правоснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости наводи да је опис кривичног дела у изреци пресуде неразумљив и да кривично дело мора имати јасно опредељену радњу извршења дела, последицу и узрочно-последичну везу. Бранилац истиче да је у изреци наведено да је концентрација алкохола довела до неспособности окривљеног за безбедно управљање моторним возилом, те да је био свестан могућности наступања последице, али је олако држао да до тога неће доћи, или да ће је моћи спречити, односно да је са умишљајем поступао у односу на радњу угрожавања јавног саобраћаја, а нехатно у односу на тежу последицу која је наступила. По оцени браниоца, контрадикторно је како је окривљени могао бити неспособан за управљање моторним возилом, а да истовремено буде способан да схвати значај свог дела и управља својим поступцима, па из оваквог описа произилази да нема узрочно-последичне везе између радње окривљеног и последице, па тиме нема ни кривичног дела за које је окривљени оглашен кривим.

Изложени наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се не могу прихватити као основани.

Одредбом члана 298. став 1. КЗ је прописано да учесник у саобраћају на путевима који се не придржава саобраћајних прописа и тиме тако угрози саобраћај да доведе у опасност живот или тело људи или имовину већег обима, па услед тога код другог наступи лака телесна повреда или проузрокује имовинску штету која прелази износ од двеста хиљада динара, казниће се затвором до три године.

Одредбом члана 297. став 2. КЗ је прописано да ако је услед дела из члана 289. став 1. КЗ наступила смрт једног или више лица, учинилац ће се казнити затвором од две до дванаест година.

У изреци побијане пресуде Вишег суда у Лесковцу К.бр.36/22 од 25.01.2023.године је наведено да је окривљени АА „дана 19.03.2022.године ...као

учесник у саобраћају, управљајући путничким моторним возилом...у стању тешке алкохолисаности...поступио противно одредбама чланова 21., 42.став 1. и 187.став 2. и 5. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, и тиме тако угрозио јавни саобраћај да је довео у опасност живот оштећене, сада покојне ББ, услед чега је наступила њена смрт, док су лаке телесне повреде задобили ВВ, ГГ и ДД...која алкохолисаност је довела до његове неспособности за безбедно управљање моторним возилом и није возило држао на таквом одстојању и растојању од других возила, односно учесника у саобраћају, да не изазива опасност и не омета друге учеснике у саобраћају и није брзину кретања возила прилагодио особинама и стању пута, тако да возило може благовремено да заустави пред препреком коју је могао да предвиди у датим околностима...иако је окривљени у време употребе алкохола, пре планираног управљања моторним возилом био урачунљив и био свестан да на тај начин може угрозити јавни саобраћај и довести у опасност живот и тело учесника у саобраћају, па је на то пристао, док је у односу на наступелу тежу последицу у виду смрти покојне и наношења лаких телесних повреда осталим оштећенима, био свестан могућности наступања овакве последице, али је олако држао да до тога неће доћи, или да ће је моћи спречити, тј. у урачунљивом стању и са умишљајем у односу на радњу угрожавања јавног саобраћаја, а нехатно у односу на тежу последицу која је наступила, при којим радњама је могао да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима и био свестан да је његово дело забрањено“, јасно и недвосмислено произилази да се у описаним радњама окривљеног стичу сва субјективна и објективна обележја кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 2. у вези члана 289. став 1. Кривичног законика.

У конкретном случају, у изреци побијане пресуде стоји да је окривљени на описани начин као учесник у саобраћају, управљајући путничким моторним возилом, у стању тешке алкохолисаности, поступио противно одредбама чланова 21., 42.став 1. и 187. став 2. и 5. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, и тиме тако угрозио јавни саобраћај да је довео у опасност живот оштећене сада покојне ББ, услед чега је наступила њена смрт, док су три лица задобила лаке телесне повреде и на тај начин су испуњени сви битни елементи кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 2. у вези члана 289. став 1. Кривичног законика, за које је окривљени правноснажно оглашен кривим.

Урачунљивост окривљеног је утврђена према времену непосредно пре него што је окривљени сам себе довео у стање алкохолисаности, услед кога, управљајући моторним возилом није могао да схвати значај свог дела и показао неспособност за безбедно управљање моторним возилом, како је описано у изреци првостепене пресуде, чиме је његова кривица оцењена у складу са чланом 24. КЗ, па у односу на кривично дело није доведена у питање, због чега се супротни наводи браниоца окривљеног, изложени у захтеву за заштиту законитости, оцењују неоснованим.

Бранилац указује и на повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, односно да је одлуком о кривичној санкцији повређен закон, из разлога што су у конкретном случају постојали сви неопходни услови за примену одредбе члана 58. КЗ, али да окривљени није ослобођен од казне. У прилог наведеном, бранилац наводима је кривично дело за које је окривљени оглашен кривим за последицу имало смрт његове ванбрачне супруге, са којом има заједничко дете, као и да је окривљени у односу на тежу последицу поступао са нехатом. Бранилац је истакао и чињеницу да поред заједничког детета,

окривљени и покојна супруга имају децу из ранијих бракова, о којима неће имати ко да се брине уколико окривљени оде на издржавање казне затвора, као и да последице кривичног дела тешко погађају окривљеног, те да се нико од чланова породице није придружио кривичном гоњењу, укључујући и мајку покојне.

Одредбом члана 58. став 1. КЗ је прописано да суд може ослободити од казне учиниоца кривичног дела само када закон то изричито предвиђа, а ставом 2. истог члана да суд може ослободити од казне учиниоца кривичног дела учињеног из нехата када последице дела тако тешко погађају учиниоца, да изрицање казне у таквом случају очигледно не би одговарало сврси кажњавања.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови нису поступили противно одредбама члана 58. КЗ, јер из наведене одредбе произилази да је ослобођење окривљеног од казне факултативног а не обавезујућег карактера, те да самим тим суд није у обавези да уз постојање свих околности из наведеног члана примени исти, већ је на оцени суда да у сваком конкретном случају одлучи ли ће се окривљени ослободити од казне или не, што чини неоснованим наводе браниоца да је у овом поступку суд морао окривљеног да ослободи од казне и да је учињена повреда одредбе члана 439. тачка 3) ЗКП.

Бранилац окривљеног, као разлог подношења захтева истиче и повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном преко браниоца, али наводи захтева не садрже образложење у чему се истакнута повреда конкретно састоји. Како Врховни суд правноснажну одлуку и поступак који је претходио њеном доношењу испитује само у оквиру разлога, дела и правца побијања који су истакнути у захтеву за заштиту законитости у смислу члана 489. став 1. ЗКП и није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно огледа истакнута повреда закона на коју се захтевом само указује, то се овај суд у разматрање и оцену ове повреде, није упуштао.

Са свега изложеног, на основу одредаба члана 491. став 1. ЗКП, донета је одлука као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник,
Немања Симићевић, с.р.

Председник већа-судија,
Биљана Синановић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић